

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391, Budapest 62. Pf. 211.

Telefon: (06-1) 472-8865

Ügyszám: VJ/35/2018.

Iktatószám: VJ/35-10/2018.

Betekínthető változat!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Wolf Theiss Faludi Erős Ügyvédi Iroda (1085 Budapest, Kálvin tér 12-13., eljáró ügyvéd: dr. T. J.) által képviselt **Renesas Electronics Corporation** (TOYOSU FORESIA, 3-2-24 Toyosu, Koto-ku, Tokyo 135-0061, Japán) bejelentő által benyújtott összefonódás-bejelentés alapján indult versenyfelügyeleti eljárásban, amelyben további ügyfélként részt vett az **Integrated Device Technology, Inc.** (6024 Silver Creek Valley Road, San Jose, CA 95138 USA, kézbesítési meghatalmazott: Wolf Theiss Faludi Erős Ügyvédi Iroda, 1085 Budapest, Kálvin tér 12-13., eljáró ügyvéd: dr. Tóth János) meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa megállapítja, hogy a Renesas Electronics Corporation-nek az Integrated Device Technology, Inc. feletti közvetlen egyedüli irányításszerzésével megvalósuló összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacokon.

A határozat ellen a kézhezvételtől számított harminc napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet elektronikusan kell benyújtani a Gazdasági Versenyhivatalnál, amely azt az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek, melynek eljárásában a jogi képviselet kötelező.

I n d o k o l á s

I.

A bejelentett összefonódás

- 1) A Renesas Electronics Corporation (a továbbiakban: Renesas) 2018. szeptember 10. napján összeolvadási tervet és megállapodást (a továbbiakban: Megállapodás) kötött az Integrated Device Technology, Inc. (a továbbiakban: IDT) részvényei 100 százalékanak megszerzésére.
- 2) A Megállapodás értelmében a Renesas egy közvetlen és teljes tulajdonában lévő amerikai egyesült államokbeli társaságot alapít (a továbbiakban: „Beolvasztott leányvállalat”), és az alapítást követően a Renesas a Beolvasztott leányvállalatot szerződő félként belépteti a Megállapodásba. A Beolvasztott leányvállalat összeolvad az IDT-vel és az IDT lesz az összeolvadás után fennmaradó egyetlen társaság. Az IDT összes részvényét automatikusan,

a Renesas által az összeolvadásért készpénz ellenében megvásárolható joggá alakítják át, és a Beolvasztott leányvállalatnak a Renesas tulajdonában lévő részvényeit a fennmaradó társaság (azaz az IDT) érvényes részvényeire alakítják át, ezáltal a fennmaradó társaság (azaz az IDT) a Renesas 100 százalékos tulajdonú leányvállalatává válik.

- 3) A Renesas a Gazdasági Versenyhivatalhoz 2018. október 8-án az 1) és 2) pontok szerinti ügyletet – mint az IDT feletti közvetlen irányításszerzésével megvalósuló összefonódást – bejelentette a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. (a továbbiakban: Tpv.) 43/J. § (1) bekezdése szerint a Tpv. 24. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel.
- 4) A Gazdasági Versenyhivatal 2018. október 11-én a Tpv. 43/N. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a bejelentett összefonódás vizsgálatára versenyfelügyeleti eljárást indított a Tpv. 67. § (4) bekezdése b) pontjának első fordulata alapján. Az összefonódás-bejelentés ugyanis nem felelt meg a Tpv. 43/J. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek, mert az összefonódás-bejelentési űrlap nem tartalmazott elégséges információt az ügylet versenyhatásainak ellenőrizhető adatokon alapuló értékeléséhez, mindenek előtt arra tekintettel, hogy az összefonódás-bejelentéshez nem került csatolásra az érintett piacok méretét tartalmazó forrásanyag.
- 5) Az ügylet a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet alapján – a Renesas nyilatkozata szerint – nem bejelentés-köteles. Az összefonódás kapcsán Magyarországon kívül Kína, Németország, Dél-Korea és az Amerikai Egyesült Államok versenyhatósága előtt indult versenyfelügyeleti eljárás, amelyek közül Németország, Dél-Korea és az Amerikai Egyesült Államok esetében az eljárás már lezárásra került. Ez a három versenyhatóság engedélyezte az összefonódást.

II.

Az összefonódás résztvevői

A Renesas-csoport

- 6) A Renesas egy tokiói székhelyű japán félvezetőgyártó cég. Üzleti tevékenységét 2010 áprilisában kezdte a NEC Electronics Corporation és a Renesas Technology Corp. egyesülésével. Jelenleg irányítási jogokkal bíró részvényese nincs, így a társaság egy irányítás nélküli vállalat.
- 7) A Renesas és az általa irányított vállalkozások (a továbbiakban együtt: Renesas-csoport) általános célú félvezetők (mikrokontrollerek [„MCU-k”], diszkrét integrált áramkörök [„IC-k”], analóg IC-k, optoelektronikus termékek és logikai IC-k), valamint alkalmazás-specifikus félvezetők gyártását és értékesítését végzi az egész világon. A Renesas-csoport termékeit elsősorban az *autóipari és ipari végfelhasználó* vállalkozások használják.
- 8) A Renesas-csoport globális értékesítéseinek túlnyomó része az általános célú félvezetők értékesítéséből, míg a fennmaradó része az alkalmazás-specifikus félvezetők értékesítéséből származik.

- 9) A Renesas-csoport világszintű piaci részesedései a 2017. évi Gartner-jelentés¹ alapján a teljes félvezető piacon, és annak lehetséges szegmensei tekintetében is 5 százalék alatt maradtak 2017-ben.
- 10) A Renesas-csoport Magyarország területén az utolsó hitelesen lezárt (2017.) üzleti évben – a vállalatcsoporthoz tartozó vállalkozások közötti forgalom nélkül – 15 milliárd forintot meghaladó nettó árbevételt ért el.

Az IDT-csoport

- 11) Az IDT tőzsdén jegyzett egyesült államokbeli társaság, mely sokféle analóg és „vegyes jelű” félvezető megoldást tervez, fejleszt, és forgalmaz, köztük az alábbiakat: (i) általános célú analóg félvezetők („analóg IC-k”), (ii) bizonyos típusú alkalmazás-specifikus szabványos termékek („ASSP”), (iii) alkalmazás-specifikus integrált áramkörök („ASIC”), (iv) nem optikai érzékelő félvezetők.
- 12) Az IDT termékeinek többségét a számítástechnikában, a fogyasztási cikkekben és a vezetékes vagy vezeték nélküli kommunikációs eszközökben és végfelhasználói alkalmazásokban használják. Ezeket elsősorban OEM-gyártóknak szállítja különböző csatornákon - forgalmazókon, elektronikai gyártók beszállítóin és független kereskedelmi képviselőkön – keresztül.
- 13) Az IDT-csoport globális értékesítéseinek kisebb része az általános célú félvezetők értékesítéséből, nagyobb része pedig az alkalmazás-specifikus félvezetők értékesítéséből származik.
- 14) Az IDT-csoport világszintű piaci részesedései a Gartner-jelentés alapján a teljes félvezető piacon, és annak lehetséges szegmensei tekintetében is 10 százalék alatt maradtak 2017-ben.
- 15) Az IDT-csoport Magyarország területén az utolsó hitelesen lezárt (2017.) üzleti évben – a vállalatcsoporthoz tartozó vállalkozások közötti forgalom nélkül – 1 milliárd forintot meghaladó nettó árbevételt ért el.

III.

Bejelentési kötelezettség

Összefonódás

- 16) A Tptv. 23. § (1) bekezdés b) pontja értelmében vállalkozások összefonódása jön létre, ha egy vállalkozás közvetlen irányítást szerez valamely tőle független vállalkozás felett.
- 17) A Tptv. 23. § (2) bekezdésének a) pontja szerint közvetlen irányítással rendelkezik egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen, ha a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint ötven százalékával rendelkezik.
- 18) Az előzőekre tekintettel a Renesas az 1) pont szerinti ügylet révén közvetlen egyedüli irányítást szerez az IDT felett, ami vállalkozások összefonódásának minősül.

Küszöbértékek

¹ VJ/35-3/2018. számú irat 2. melléklet.

- 19) A Tpvt. 24. § (1) bekezdése szerint a vállalkozások összefonódását a Gazdasági Versenyhivatalhoz be kell jelenteni, ha valamennyi érintett vállalkozáscsoport [26. § (5) bekezdés], valamint az érintett vállalkozáscsoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a tizenöt milliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozáscsoportok között van legalább két olyan vállalkozáscsoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozáscsoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások nettó árbevételével együtt egymilliárd forint felett van.
- 20) A Tpvt. 27. § (1) bekezdése alapján a nettó árbevétel számítása során nem kell figyelembe venni az azonos érintett vállalkozáscsoportba tartozó érintett vállalkozásoknak vagy azok vállalkozásrészeinek az egymás közötti forgalmát. A Tpvt. 27. § (2) bekezdése szerint külföldön honos vállalkozás nettó árbevételének számítása során a Magyarország területén eladott árukból az előző üzleti évben elért nettó árbevételt kell figyelembe venni. A Tpvt. 26. § (6) bekezdése alapján a nettó árbevételt az összefonódás-bejelentés benyújtásának időpontjához képest utolsó hitelesen lezárt üzleti évre vonatkozó éves beszámoló vagy egyszerűsített éves beszámoló szerinti nettó árbevétel alapján kell meghatározni.
- 21) A Tpvt. 26. § (1) bekezdése értelmében érintett vállalkozások az összefonódásban közvetlenül és közvetetten résztvevő vállalkozások. A (2) bekezdés b) pontja alapján közvetlen résztvevő a közvetlen irányítást szerző vállalkozás, valamint az a vállalkozás, amely felett irányítást szereznek. A (3) bekezdés szerint közvetett résztvevők azon vállalkozáscsoport [Tpvt. 15. § (2) bekezdés] további tagjai, amelybe a közvetlen résztvevő tartozik. Az (5) bekezdés szerint érintett vállalkozáscsoport a közvetlen résztvevő és az ahhoz kapcsolódó közvetett résztvevők együttese.
- 22) Az előzőek alapján a jelen összefonódás közvetlen résztvevőjének minősül a közvetlen egyedüli irányítást szerző Renesas, valamint az irányítása alá kerülő IDT. Az összefonódással érintett vállalkozáscsoportoknak pedig a Renesas-csoport és az IDT-csoport.
- 23) Az összefonódással érintett fenti két vállalkozáscsoportnak az összefonódás időpontjához képest utolsó hitelesen lezárt (2017.) üzleti évben a Tpvt. fent hivatkozott rendelkezései szerint számított nettó árbevétele együttesen meghaladta a 15 milliárd forintot, továbbá mindkét vállalkozáscsoport nettó árbevétele meghaladta az egymilliárd forintot, ezért az összefonódást be kellett jelenteni a Gazdasági Versenyhivatalhoz.

IV.

Az összefonódás értékelése

- 24) A Tpvt. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján a Versenytanács az összefonódás horizontális, vertikális és portfólió hatásait vizsgálja a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 7/2017. számú közleményben (a továbbiakban: 7/2017. közlemény) foglaltak szerint.
- 25) A Tpvt. 30. § (1) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal megtiltja az összefonódást, ha – a (2) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az összefonódás jelentős mértékben csökkenti a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.

Az érintett piac

- 26) A Tpv. 14. § értelmében az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. Az érintett áruipiac meghatározásakor a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi piacként azt a földrajzi területet kell számításba venni, amelyen kívül a) az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.
- 27) Az összefonódással érintett piacoknak minősülnek mindazok a piacok, amelyeken az összefonódás valamely (akár közvetlen, akár közvetett) résztvevője piaci tevékenységet fejt ki. Érdemben azonban csak azon piacok vizsgálata szükséges, amelyekre nézve a fenti versenyhatások fennállhatnak.
- 28) A jelen összefonódás esetében az eljáró versenytanács a félvezetőket, illetve azoknak eltérő felhasználási célú választékait (általános célú analóg integrált áramkörök, általános célú memória integrált áramkörök, általános célú logikai integrált áramkörök, energiagazdálkodási ASSP-k, autóiipari ASIC-termékek, optikai félvezetők) tekintette érdemben vizsgálendő érintett áruipiacoknak. Annak eldöntését azonban szükségtelennek tartotta, hogy a különböző célú, és így különböző szegmensekbe sorolt félvezetők egységes vagy egymástól elkülönült áruipiacoknak minősülnek-e, mert a később részletezettek szerint egyik feltételezés mellett sem voltak azonosíthatók káros versenyhatások.
- 29) Érintett földrajzi piacként az eljáró versenytanács a teljes félvezető piac, valamint annak összes szegmense tekintetében az egész világot tekintette.

A beavatkozásra okot adó versenyhatások hiánya

Horizontális hatás

- 30) Az összefonódásnak horizontális összefüggésben azokon az érintett piacokon lehet hatása a gazdasági versenyre, amelyek azonos (eladói vagy vevői) oldalán az összefonódásban résztvevő mindkét vállalkozáscsoport (ténylegesen vagy potenciálisan) jelen van. Ekkor az összefonódás miatt csökken az egymással versenyben álló vállalkozások száma, növekszik az összefonódás révén bővülő vállalkozáscsoport piaci részesedése, miáltal jelentős mértékben is csökkenhet a verseny.
- 31) A Renesas-csoport és az IDT-csoport azonos tevékenysége a félvezetők gyártása. A két vállalkozáscsoport együttes részesedése azonban a fenti félvezető piaci szegmensek egyikén sem haladja meg a 7/2017. közlemény 22. ba) pontja szerinti 20 százalékot. Ezért az összefonódásnak nem valószínűsíthetők beavatkozásra okot adó horizontális hatásai függetlenül attól, hogy a félvezetők egyes szegmensei vagy azok egésze minősül érintett áruipiacnak.

Vertikális hatás

- 32) Egy összefonódásnak akkor lehetnek vertikális hatásai, ha az érintett vállalkozáscsoportok a termelési-értékesítési lánc egymást követő fázisaiban tevékenykednek, ami megteremtheti az érdekeltséget arra, hogy az egyik (vagy mindkét) piacon jelentékeny piaci erővel rendelkező vállalkozáscsoport ezt a piaci erőt kihasználja, azaz valamely (vagy

mindkét) piacon versenyt korlátozó magatartást folytasson, lezárva az adott piacot (pl. szerződéskötéstől való indokolatlan elzárkózással, árprés révén stb.). Az eladókénti magas érintett piaci részesedés a vevő oldali versenytársak, a vevőkénti magas részesedés pedig az eladói oldali versenytársak hátrányos helyzetbe hozására teremthet lehetőséget és érdekeltséget.

- 33) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az összefonódás következtében nem valószínűsíthető káros vertikális hatások kialakulása, mivel a két vállalkozáscsoportnak az egyes félvezető szegmensek esetében a 7/2017. közlemény 22. bb) pontja szerinti 30 százalékos mértéknél lényegesen alacsonyabb piaci részesedései önmagukban kizárják az elzárkózásra vagy kizárásra való képességet.

Portfólió-hatás

- 34) A portfólió hatás az összefonódás révén létrejövő vállalkozáscsoport által gyártott (forgalmazott) áruk körének bővüléséből adódik. Ez különösen akkor járhat káros versenyhatásokkal, ha egymást kiegészítő (azonos vevők által vásárolt) áruk gyártói (forgalmazói) kerülnek egy vállalkozáscsoportba. Ebben az esetben ugyanis, ha az egyik vállalkozáscsoport valamely áru(k) piacán magas piaci részesedéssel rendelkezik, akkor az összefonódás következtében bővülő vállalkozáscsoport más áru(k) piacán képes és ösztönzött is lehet versenykorlátozó magatartás (pl. árukapcsolás) érvényesítésére.
- 35) A két vállalkozáscsoportnak a 7/2017. közlemény 22. bc) pontja szerinti 30 százalékos mértéknél lényegesen alacsonyabb piaci részesedései önmagukban kizárják beavatkozásra okot adó portfólió hatások felmerülését.

Összegzés

- 36) Mindezek alapján az eljáró versenytanács – egyezően a Tpv. 71. § (2) bekezdés c) pontja szerinti vizsgálói indítvánnyal – a Tpv. 76. § (1) bekezdés aa) pontja szerint határozatában megállapította, hogy az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon.

V.

Eljárási kérdések

- 37) A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tpv. 44. §-án, illetékessége a Tpv. 45. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik a bíróság hatáskörébe (Tpv. II. fejezet), illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.
- 38) Az eljáró versenytanács határozatát a Tpv. 73. § (2) bekezdésének alkalmazásával előzetes álláspont készítése és tárgyalás tartása nélkül hozta meg.
- 39) A Tpv. 63. § (4) bekezdésének e) pontja szerint a 67. § (4) bekezdésének b) alapján indított eljárásban az ügyintézési határidő 30 nap, ami a 63. § (1) bekezdése alapján az eljárás megindulásának napján kezdődik, amely nap azonban a Tpv. 64. § (1) bekezdése alapján a napokban megállapított határidőbe nem számít bele. Jelen esetben az eljárás 2018. október 11-én indult. A Tpv. 63. § (8) bekezdésének 10. pontja szerint az ügyfélnek

a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére való felhívásától az azok teljesítéséig terjedő időtartam (a jelen esetben: 11 nap) az ügyintézési határidőbe nem számít be. Minderre tekintettel a 30 napos ügyintézési határidő 2018. november 21-én járna le.

- 40) A Tptv. 80/I. § szerint a jogorvoslatra az e fejezetben nem szabályozott kérdésekben az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban Ákr.) rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
- 41) Az Ákr. 112. § szerint a hatóság határozata ellen önálló jogorvoslatnak van helye, a 113. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási per kérelemre induló jogorvoslati eljárás. A 114. § (1) bekezdése szerint az ügyfél - az önálló fellebbezéssel nem támadható végzések kivételével - a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat.
- 42) A közigazgatási per szabályait a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) határozza meg.
- 43) A Kp. 29. § (1) bekezdése az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait rendeli megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan - az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon - nyújthat be a bírósághoz.
- 44) Az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdése alapján elektronikus ügyintézésre köteles az államigazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és annak jogi képviselője.
- 45) A Kp. 39. § (1) bekezdése szerint a keresetlevelet - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a vitatott közigazgatási cselekmény közlésétől számított harminc napon belül kell a vitatott cselekményt megvalósító közigazgatási szervhez benyújtani.
- 46) A Kp. 39. § (6) bekezdése szerint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs.

Budapest, 2018. november 14.

Dudra Attila s.k.
előadó versenytanácsstag

dr. Gál Gábor s.k.
versenytanácsstag

Váczi Nóra s.k.
versenytanácsstag